

[AM2022.02.07Ø]

**Retten i Odenses 5. afdelings DOM - 24. februar 2021 - 5-4076/2020
- 2300-88990-00020-18**

Anklagemyndigheden mod T , født marts 1966

Anklageskrift er modtaget den 1. maj 2020.

T er tiltalt for overtrædelse af

vandforsyningslovens § 84, stk. 1, nr. 4, jfr. § 36,

ved at have undladt at efterleve Nordfyns Kommunes påbud af 20. december 2017 om

- senest d. 4. juni 2018 at sløjfe en brønd og boring på tiltaltes ejendom, Adresse1 , i overensstemmelse med reglerne i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1260 af 28. oktober 2013 om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land,
- senest to uger før sløjfningens påbegyndelse skriftligt at anmelde det til Nordfyns Kommune med angivelse af metode, materialer samt dybde for brønd og boring og
- senest tre måneder efter at sløjfningen er foretaget at foranledige den, der har udført sløjfningen, til at indberette det til De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) med kopi til Nordfyns Kommune.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bødestraf.

Anklagemyndigheden har desuden nedlagt påstand om. at tiltalte under tvang af fortløbende bøder (tvangsbøder), jf. retsplejelovens § 997, stk. 3, tilpligtes inden en af retten fastsat frist at sløjfe boringen (DGU nr. ...) på tiltaltes ejendom, Adresse1 .

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

Sagens oplysninger

[FORKLARINGER UDELDAT]

Rettens begrundelse og afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæstede den 27. oktober 2017 Nordfyns Kommunes afslag af 30. august 2016 på ansøgning om endelig tilladelse til vandindvinding på tiltaltes ejendom. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse var endelig i det administrative klagesystem og er ikke indbragt for domstolene. Der er ikke under denne sag anført forhold, som giver grundlag for at drage afgørelsens lovlighed i tvivl.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse indebærer, at tiltalte ikke kan opretholde vandindvinding fra den tidligere etablerede brønd eller den tidligere etablerede boring, og Nordfyns Kommune var berettiget til med hjemmel i vandforsyningslovens § 36 at udstede påbud til tiltalte om sløjfning af disse, som det skete den 4. december 2017.

Brønden med DGU nr. ... er efterfølgende sløjfet. Det lægges efter sagens oplysninger til grund, at sløjfnin-gen fandt sted den 5. februar 2019 og dermed efter udløbet af den af kommunen fastsatte frist til den 4. juni 2018.

Det lægges til grund som ubestridt, at boringen med DGU nr. ... ikke er sløjfet.

Tiltalte har efter det anførte handlet lovstridigt ved at sløjfe brønden med DGU nr. ... efter udløbet af den fastsatte frist og ved ikke at efterkomme påbuddet om sløjfning af boringen med DGU nr. Tiltalte er derfor skyldig.

Straffen fastsættes til en bøde på 5 .000 kr., jf. vandforsyningslovens § 84, stk. 1, nr. 4, jf. § 36.

Forvandlingsstraffen fastsættes som nedenfor bestemt.

Tiltalte skal endvidere betale tvangsbøder som nedenfor bestemt, jf. retsplejelovens § 997, stk. 3.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T skal betale en bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 8 dage.

Det pålægges tiltalte inden den 1. maj 2021 at sløjfe boringen (DGU nr. ...) på ejendommen Adresse1 .

Hvis pålægget ikke efterkommes inden fristens udløb, skal tiltalte betale en tvangsbøde på 2.500 kr. for hver påbegyndt måned efter fristens udløb.

Forvandlingsstraf for tvangsbøderne fastsættes ikke nu, men kan i givet fald fastsættes efterfølgende i medfør af § 17 i lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m.m.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Jens Lind

dommer

.....

Østre Landsrets 22. afdeling - 7. februar 2022 - S-851-21

(landsdommerne Karen Hald, Rikke Skovby og Kasper Madsen (kst.)).

Anklagemyndigheden mod T , født marts 1966, (advokat Anders Stoltenberg. beskikket)

Retten i Odenses dom af 24. februar 2021 (5-4076/2020) er anket af T med påstand om frifindelse.

Anklagemyndigheden har påstået skærpeelse.

Sagens oplysninger

Den 8. november 2002 gav daværende Otterup Kommune foreløbig tilladelse til indvinding af grundvand til vanding på ejendommen Adresse1 . Tilladelsen gjaldt indtil den 1. juli 2003, og kommunen havde som vilkår for tilladelsen blandt andet bestemt, at der skulle foretages en analyse af det oppumpede grundvand, som skulle omfatte en såkaldt boringskontrol. T fik ikke foretaget en sådan analyse, og efter et længere sagsforløb stadfæstede Miljø- og Fødevareklagenævnet den 27. oktober 2017 Nordfyns Kommunes afgørelse af 30. august 2016 om afslag på indvinding af grundvand til vanding og husholdningsbrug på ejendommen. Spørgsmålet under sagen var, om Nordfyns Kommune havde hjemmel til at kræve boringskontrol forud for endelig tilladelse til indvinding af vand. Af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse fremgår blandt andet:

"Tilladelse til vandindvinding meddeles af kommunalbestyrelsen i henhold til vandforsyningslovens § 20.

Bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning [bekendtgørelse nr. 154 af 25. februar 2016] fastsætter regler om behandlingen af sager efter bl.a. lovens kapitel 4, herunder afgørelser efter lovens § 20.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 14, stk. 1, hvilke oplysninger m.v. en ansøgning om en endelig tilladelse til vandindvinding skal indeholde. Af bestemmelsens nr. 2 fremgår, at ansøgningen bl.a. skal indeholde en analyse af råvandet, medmindre kommunalbestyrelsen vurderer, at dette er unødvendigt.

Det følger af cirkulære om vandindvinding [cirkulære nr. 64 af 28. februar 1980] kapitel 4, afsnit 5, at når der skal foretages analyse af råvandet, bør der i reglen foretages undersøgelse for de parametre, som omfattes af begrebet "udvidet kontrol" i bekendtgørelse nr. 6 af 4. januar 1980 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg. Efter omstændighederne kan parametrenes antal udvides, f.eks. når der er fare for forurening med særlige stoffer på det pågældende sted, eller indskrænkes, f.eks. hvis der ønskes undersøgelse af vandet i en markvandingsboring eller i en boring, hvis vand alene bruges som procesvand i en industri.

I tilsynsbekendtgørelsen [bekendtgørelse nr. 1310 af 25. november 2015] er der fastsat regler om bl.a. de kvalitetskrav, som drikkevand skal opfylde og hvilke undersøgelser, der skal foretages afvandet. Vand fra forsyningssystemer, der forsyner mennesker med vand til husholdningsbrug, skal overholde de kvalitetskrav, der er angivet i bekendtgørelsens bilag 1 a-d, jf. bekendtgørelsens § 3.

Der skal til brug for den offentlige kontrol foretages regelmæssige undersøgelser af prøver fra vandet fra bl.a. vandforsyningsanlæg til husholdningsbrug, jf. tilsynsbekendtgørelsens § 6, stk. 1, nr. 1. I den regelmæssige kontrol skal indgå en forenklet kontrol af vand til husholdningsbrug fra ikke-almene vandforsyningsanlæg, som producerer mindre end 3.000 m³ vand årligt. jf. bilag 2 og tilsynsbekendtgørelsens § 7, stk. 1, nr. 1. Ifølge bekendtgørelsens § 8, stk. 1, 2. pkt., træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om hyppigheden af den regelmæssige kontrol for vandforsyningsanlæg, hvor kontrolhyppigheden ikke er fastsat i bekendtgørelsens bilag 9-11.

Miljø- og Fødevareklagenævnet lægger til grund, at vandet fra boringen også anvendes til husholdningsbrug. Der er ansøgt om indvinding af mindre end 3.000 m³ vand årligt fra boringen.

Efter tilsynsbekendtgørelsen skal der ved de regelmæssige undersøgelser af prøver af vandet som udgangspunkt foretages en forenklet kontrol af vandet i overensstemmelse med bekendtgørelsens bilag 2.

Dette har imidlertid ikke betydning for kravet om en indledende analyse af grundvandets kvalitet, som i omfang som udgangspunkt skal svare til en udvidet kontrol. En sådan analyse er et led i kommunens behandling af en ansøgning om indvindingstilladelse, og er således ikke en del af et krav om en efterfølgende regelmæssig kontrol.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens afgørelse om, at klagers ansøgning i overensstemmelse med § 14, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse om vandindvinding- og vandforsyning skal indeholde den krævede vandprøve."

T har ikke indbragt Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse for retten.

Da T ikke havde en indvindingstilladelse til ejendommen, fremsendte kommunen herefter den 4. december 2017 varsel om påbud om sløjfning af den på ejendommen beliggende brønd og boring. I varslingen var fastsat en frist til bemærkninger til den 18. december 2017. og den 20. december 2017 fremsendte kommunen et påbud med blandt andet følgende indhold:

"Der er ikke indkommet bemærkninger til det varslede påbud, der hermed gives som endeligt påbud:

Den på ejendommen Adresse1 beliggende brønd og boring skal sløjfes. Sløjfningen skal være gennemført senest den 4. juni 2018 og i overensstemmelse med de regler for sløjfning af brønde/boringer, der er angivet i boringsbekendtgørelsen.

Senest 2 uger før sløjfningen påbegyndes, skal du skriftligt anmelde dette til Nordfyns Kommune ... med angivelse af metode og materialer samt brøndens og boringens dybde...

Mindst 3 måneder efter at sløjfningen er foretaget, skal den der har udført sløjfningen indberette dette til GEUS med kopi til Nordfyns Kommune ...

Påbuddet gives i henhold til § 36 i vandforsyningsloven, og sløjfningen skal udføres efter reglerne i boringsbekendtgørelsen.

...

Hvis der ikke er sendt dokumentation på sløjfning til kommunen senest den 18. juni 2018. vil kommunen overveje at anmelde sagen til politiet."

T efterkom ikke det udstedte påbud, hvorfor kommunen den 12. juli 2018 indgav politianmeldelse.

Den 5. februar 2019 har T sløjfet den i sagen omhandlede brønd. men anvender fortsat boringen på ejendommen.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af tiltalte, T, og vidnet V1 samt forklaring af vidnet V2.

T har supplerende forklaret blandt andet, at han ikke har indbragt Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 27. oktober 2017 for domstolene. Dem, han dengang rådførte sig med, anbefalede ham at lade være. Det er mange år siden, og han kan derfor ikke redegøre nærmere for sine overvejelser dengang.

Det er den gamle brønd, han har sløjft, og boringen er fortsat i anvendelse. Boringen er den eneste vandforsyning på ejendommen, da ejendommen ikke er tilsluttet vandværket, og efter hans opfattelse er den lovlig. Det er desuden hans opfattelse, at der ikke er hjemmel til at kræve en egentlig boringskontrol i forbindelse med en ny boring. En egentlig boringskontrol kan ikke kræves af enkeltforsyninger, men alene af vandværker.

I 2020 har han fået foretaget den omhandlede boringskontrol. Han valgte at få den foretaget, fordi han efter knap 20 års kamp mod kommunen tænkte, at det var tid til at gøre det, hvis det kunne hjælpe sagen på vej. Det er dog fortsat hans opfattelse, at kommunen ikke har hjemmel til at kræve en sådan prøve. Som han husker det, nævnte han også boringskontrollen, da sagen blev behandlet i byretten, men han tror ikke, at analysen blev fremlagt.

Han købte den omhandlede ejendom i 1996, og boringen blev etableret i 2002. Frem til det tidspunkt brugte de den gamle brønd. Der er på et areal beliggende 10 meter rundt om boringen etableret et udyrket areal med et græsdække, hvilket svarer til vilkåret herom i den foreløbige tilladelse. I forhold til ældre brønde er en boring mere beskyttet. Der er nedsat et borerør i plast, som er forsejlet, og der er derfor ikke den samme risiko for nedtrængning eller forurening. Hans ejendom består i øvrigt af opdyrket landbrugsjord og skov, og ejendommen grænser op til opdyrket landbrugsjord.

Det vandværk, som kommunen gerne vil have, at hans ejendom bliver tilsluttet, har en del borer i området, og den nærmeste ligger omkring 1-1½ km fra hans ejendom. Desuden har Vandcenter X omkring 300 meter fra hans boring etableret en såkaldt kontrolboring med henblik på at kontrollere grundvandet i området. Han ved ikke, hvad kontrollerne fra denne prøve har vist.

Hvis han skal sløjfe boringen, vil det - ud over tilslutningsafgiften - medføre et tab, idet anlægget er ca. 125.000 kr. værd. Dertil kommer udgiften til selve sløjfningen.

Vidnet miljøsagsbehandler V1 , Nordfyns Kommune, har supplerende forklaret blandt andet, at tilslutning af ejendommen til vandværket forudsætter betaling af et tilslutningsgebyr samt egentlig tilslutning til ejendommen. Han ved ikke, hvordan det mere praktisk foregår. Den tidligere ejer af ejendommen har fået lagt rør helt hen til ejendommen, så der kan ske tilslutning. Han ved ikke, hvad tilslutningsafgiften udgør i dag, men den ligger i den lave ende for Nordfyn. Han arbejder ikke med vandværker til daglig, men varetager opgaver vedrørende enkeltindvindere og erhvervsindvindere. Der er i dag omkring 164 enkeltindvindere.

I forbindelse med sagsbehandlingen og vurderingen af proportionalitet ser de på udgiften til tilslutning. ligesom det kan tillægges betydning, om ejendommen kan tilsluttes umiddelbart. Det kommer an på den konkrete sag, om værdien af det sløjfede anlæg tillægges værdi. Det er ikke tillagt betydning i denne sag.

Kommunen har ikke modtaget den krævede kontrol af vandet, som en tilladelse forudsætter. Der er tale om en kontrol af vandets kvalitet, og de har gentagne gange anmodet T om at fremkomme med en sådan. Analysen skal bruges til at sikre, at grundvandet opfylder kvalitetskravene til drikkevand. Der er en række kemiske bestanddele i vandet, som de skal vurdere. Når først man har opnået tilladelsen, er der ikke i dag krav om, at der skal foretages løbende kontrol af vandet. Det var der dengang, hvor der efter bekendtgørelsen skulle foretages en forenklet kontrol hvert femte år.

Den boringskontrol, der nu er fremlagt i sagen, er en sådan, de har efterspurgt. Han har ikke set denne kontrol tidligere, og han vil skulle nærlæse den for at kunne sige, om vandet opfylder kravene.

Han er ikke bekendt med, at Vandcenter X har en kontrolboring i området.

Han er heller ikke bekendt med, om kommunen nu har modtaget en ny ansøgning, men der vil efter de nu gældende regler ikke kunne gives tilladelse, fordi ejendommen ligger inden for vandværkets "naturlige forsyningsområde". Det er politisk bestemt og i overensstemmelse med kommunens vandforsyningsplan, at der i dag ikke gives tilladelse til enkeltvandsindvinding i en sådan situation.

Vidnet V2 har forklaret blandt andet, at han er formand for Dansk Brøndejerforening. Det har han været i 21 år. Foreningen er en sammenslutning af brønd- og boringsejere, som en gang imellem har problemer med myndighederne, og foreningen har til opgave at hjælpe medlemmerne med at varetage deres interesser. De har omkring 1.300 medlemmer ud af de ca. 50.000 brøndejere, der er i Danmark.

Han har vejledt T i forbindelse med etableringen af boringen i 2002, fordi han op gennem 1980'erne og 1990'erne, hvor der blev etableret en række boringer, havde fået erfaring med emnet. Det var dengang praksis, at der skulle foretages en forenklet kontrol både i forbindelse med etableringen af nye boringer og den efterfølgende kontrol. Det er korrekt, at der er nogle kommuner, der kræver en mere vidtgående analyse. Det skyldes, at der er kommet nye sagsbehandlere til i kommunerne, der ikke har kendskab til tidligere praksis. Han siger ofte til sine medlemmer, at de skal få foretaget boringskontrollen, selvom det er forkert. Mange orker ikke den slåskamp med myndighederne, som T har været igennem.

En boringskontrol er mere omfattende og dyrere end en forenklet kontrol, og kommunen har mulighed for selv at foretage en prøve.

Landsrettens begrundelse og resultat

Også efter bevisførelsen for landsretten findes tiltalte af de grunde, der er anført i dommen, skyldig efter anklageskriftet.

Straffen findes passende, idet landsretten herved har tillagt det betydning, at påbuddet omfattede såvel en brønd og en boring, og at brønden først blev sløjft ca. syv måneder efter den fastsatte frist.

De fastsatte tvangsbøder findes tillige passende, idet de dog først skal pålægges fra den 1. marts 2022.

Med disse bemærkninger stadfæster landsretten dommen.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes, dog således at tvangsbøderne begynder at løbe fra den 1. marts 2022.

T skal betale sagens omkostninger for landsretten.